

katholieke journalist uit de negentiende eeuw helder te krijgen, ligt in de anonimiteit waarin hij werkte. Wie thans een krant openslaat, vindt op de voorpagina of op een binnenblad de namen vermeld van niet alleen directie en hoofdredactie, maar eveneens van redacteuren, medewerkers, correspondenten, fotografen en vormgevers. Tot aan de Tweede Wereldoorlog ontbreekt deze informatie. Pas tijdens de Duitse bezetting werd verplicht gesteld de namen van de redacteuren in de krant af te drukken. Een enkele vooroorlogse krant vermeldde al wel directeur en hoofdredacteur in de titelkop, maar merendeels werden geen namen genoemd. Redactiewisselingen werden niet vermeld of op anonieme wijze, zoals bijvoorbeeld het Maastrichtse blad *Le Courrier de la Meuse* dat deed in 1872: 'La nouvelle rédaction arbore franchement l'étendard catholique.'¹⁵ De *Maasbode*-redacteur Hyacinth Hermans bracht op de Eerste Nederlandsche Katholiekendag, gehouden in het gebouw Kunsten en Wetenschappen te Utrecht op 24 september 1919, de anonimiteit van de journalist als volgt ter sprake:

Een rijk leven, vol oorspronkelijke gedachten gaat voor den journalist vaak naam- en roemloos voorbij, zoowel gedurende het leven als na den dood. Zoo menig een ploetert zijn leven lang, spreekt dagelijks tot de lezers van zijn blad, maar zijn naam wordt misschien pas bekend, wanneer hij zijn oogen heeft gesloten en zijn kameraden hem aan de geopende groeve herdenken.¹⁶

Het waren niet alleen de redacteuren die anoniem werkten, maar ook de ingezonden berichten werden zonder vermelding van de schrijver opgenomen. De *Graafsche Courant* stelde haar lezers in 1894 nog eens nadrukkelijk ervan op de hoogte, dat de anonimiteit van ingezonden stukken werd gewaarborgd:

Voor de toezending van ingezonden stukken, voor zoover zij ons blijken vrij te zijn van lage bedoelingen, houden wij ons aanbevelen. De desbetreffende stukken zullen door den uitgever zelven [Joseph van Dieren] steeds worden gecopieerd, zoodat noch de medewerkers der redactie, noch de zetters, aan het schrift of anderzins den schrijver kunnen kennen.¹⁷

Een aantal redacteuren werkte niet in de anonimiteit, maar wel in de pseudonimiteit. Het scala van de gebruikte pseudoniemen was groot: van

15. *Le Courrier de la Meuse*, 1872, nr. 152 (30 juni/1 juli).

16. *De Maasbode*, 25 sept. 1919, ochtendblad.

17. *Graafsche Courant*, 15 sept. 1894, 'Gratis bijvoegsel'.